

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון מיוחד
הגיליון ה-500

גיליון 500 | י"ג שבט תש"ע | 28.1.10 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kavnet.co.il
מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

תשעה שרי חינוך ב-15 שנים; ממציאים את הגלגל בכל פעם מחדש

ב-15 השנים שחלפו מאז נוסד עיתון קו לחינוך, עמדו בראש משה"ח תשעה שרים; אמנון רובינשטיין, זבולון המר, יצחק לוי, יוסי שריד, אהוד ברק – שהחזיק בתיק החינוך מספר חודשים בעת שכינה כראש ממשלה, לימור לבנת, מאיר שטרית, יולי תמיר וגדעון סער. מלבד לבנת, שכינה בתפקיד כמעט חמש שנים, היה זמן הכהונה הממוצע של שר במשרד כשנתיים בלבד. למרבית השרים גם הייתה זו כהונה ראשונה בתפקיד, ונדרשו להם חודשים לא מעטים כדי ללמוד את המערכת הגדולה והמורכבת שבראשה עמדו. כל אחד משרי החינוך שכינה בתקופה זו ביקש להשאיר את חותמו על המערכת ולחולל בה שיפור באמצעות הנהגת תוכניות חדשות ואף רפורמות ויישומן. לא תמיד למד השר החדש מה עשו קודמיו

כשכינה בתפקיד. לעיתים קרובות גם "מחקו" שרי החינוך בתחילת כהונתם את מה שעשו קודמיהם והפסיקו תוכניות שונות. כך בוטלו במהלך התקופה תוכניות כמו "בתי"ס בניהול עצמי", "רשתות ידע של בתי"ס", תוכנית למתן בונוסים למורים על הצלחה בבחינות הבגרות ועוד. עובדה מעניינת היא, שחלק מהתוכניות החדשות לכאורה, שהציגו השרים, היו דומות לתוכניות שכבר הועלו על ידי קודמיהם ולא יושמו במלואן או נזנחו. כך, למשל, כל אחד משרי החינוך האחרונים – לבנת, תמיר וסער, הציג תוכנית לצמצום האלימות בבתי"ס. בכל התוכניות חוזרים מילים וביטויים כמו "תקנון", "יד קשה כלפי תלמידים אלימים" ו"הרחקה מביה"ס". כך, למשל, מצוין בתוכנית למניעת אלימות בבתי"ס, שהציגה לבנת ב-2005; "חובת תקנון בכל בתי"ס, הכולל פירוט צעדי תגובה על הפרתו". גם בתוכנית החינוך

נולד ליד המים - המריא לשמים

דבר פואיץ' אפולו רכב פראטיק אכאד פאליין ה-500

קו לחינוך נולד בבריכה. הייתי בין עבודות. ישבתי על שפת הבריכה, מתייעצת עם בעלי לגבי הצעות שהגיעו אלי. אף אחת לא נראתה לי. "מה הבעיה", הוא אמר. "הקמת כבר שלושה עיתונים עבור אחרים, תקימי אחד עבורך". משהו היכה בי בבטן. עיתון משלי? ומיד בהמשך, אבל כיצד? אין לי מקורות מימון. "גם על זה אפשר להתגבר", הוא אמר. "תמצאי את הדרך". ובאיזה נושא הקשיתי? "מה הבעיה, תחברי את הרקע שלך בתקשורת עם הידע בחינוך והנה יש לך עיתון". בעורפי נשפו להן בחזקה 13 שנות עבודתי במערכת החינוך, והלימודים שסיימתי לתואר שלישי בחינוך. עזבתי את הבריכה, הלכתי הביתה והתחלתי לעבוד. מאז אני עובדת הרבה כבר 15 שנה, והאני הפך לאנחנו – צוות של למעלה מעשרה אנשים, שעושה עבודתו נאמנה.

קו לחינוך החל את דרכו כעיתון פקס למנהלי בתי"ס. בתחילת הדרך כתבתי את העיתון, ושלחתי אותו למנהלים כדי שיעשו עליו מנוי. אחרי חודש היו 50 מנויים, אחרי כמה חודשים – 500. ידעתי שיש לו עתיד.

קו לחינוך של היום הוא פורטל אינטרנט גדול, עם אלפי כניסות ביום, עם עיתון שבועי שנשלח ל-30 אלף מיילים של קוראים, וגם לעוד כמה מאות, שעדיין מעדיפים לקבלו בפקס. קו לחינוך של היום הוא פלטפורמה ל-700 מפרסמים, שמשקיעים בו ממיטב כספם כדי לזכות לחשיפה במערכת החינוך.

לקו לחינוך של היום עבר תקשורת מפואר. לא אחת הצליח העיתון לגלות בעיות וכשלים במערכת החינוך מחד, אך גם לשבח אנשי חינוך שתרמו מעבר למקובל. לא אחת חשפנו מידע שהוביל לדיון בוועדת החינוך של הכנסת או לשיחה בישיבות הנהלה של משרד החינוך. בכל גיליון אנו מנסים לטפל תקשורתית בבעיה זו או אחרת. כל בעיה כזו מופנית לדוברות משרד החינוך, ומשם לדרג הניהולי הבכיר. כל פנייה שלנו מעוררת את הגורמים הרלבנטיים לפעולה. לא תמיד יש תוצאות בשטח, אבל אנו את שלנו עושים.

ובלעדיכם הקוראים אי אפשר; אתם המראה שלנו, המקור להכל. נשמח לעוד שנים רבות של שיתוף פעולה, כי הצלחתנו – הצלחתכם.

שכח, סיצ'אן-ארצי

מורי השל"ח נערכים למאבק על תנאי העסקתם

המורים טוענים, כי בשנים האחרונות לא כובדו סעיפים שונים בהסכם הקיבוצי שלהם

דין. הוועד גילה, כי הסכם השכר הקיבוצי מ-1977 עדיין תקף, ואינו מקיים במלואו. לכן בימים אלה נערך הוועד למאבק על תנאי העבודה. אחת הטענות העיקריות של המורים לשל"ח היא, שעבור שעות עבודה בשדה, שמעבר לשעות המשרה, הם מקבלים שכר של מיליון מקום, במקום שכר עבור שעות נוספות כפי שנקבע בהסכם הקיבוצי. משעות אלו לא מועברות הפרשות לקופת הגמל דפנה. המורים טוענים, כי בשל כך הפסידו מורי של"ח שפרשו לגמלאות עשרות אלפי שקלים, ואף יותר, מהפנסיה שלהם.

ממשה"ח נמסר בתגובה, כי הטענה אינה נכונה כלל. במשרד מדגישים, כי מורי השל"ח עובדים על פי הסכם קיבוצי, שנחתם על ידי יו"ר ארגון המורים, רן ארז, בשנת 1978 ועודכן בשנת 1988 ובשנת 2000. על פי ההסכם, לא חלה כל הרעה בתנאי העסקתם, והם זכאים לתשלום עבור שעות נוספות גם במסעות ובגיחות. עם זאת מציינים במשרד, כי אם תתקבל תלונה ספציפית, היא תיבדק לגופה.

במהלך השנים האחרונות הורעו תנאי עבודתם של מורי השל"ח, כך מסרו לקו לחינוך מספר מורים, מהם החברים בוועד מורי השל"ח. לדבריהם, אין שקיפות בשכרם. כמו כן טוענים המורים, כי מפקחי של"ח כופים עליהם שינויים בהרכב המשרה, שאינם תואמים את הסכם השכר הקיבוצי שלהם. כך, למשל, מורים להם המפקחים ללמד שעות פרונטאליות מעבר לשעות המצוינות בהסכם, על חשבון שעות העבודה בשדה.

מורי השל"ח מועסקים על פי הסכם קיבוצי, שנחתם עימם בשנת 1978. על פי ההסכם, המשרה של מורה לשל"ח היא בת 24 שעות שבועיות, וכוללת 6 שעות פרונטאליות ו-18 שעות עבודה בשדה. בשל אופי עבודתם, שרובה אמור להיעשות בתנאי שדה, מחוץ לביה"ס, נהנים המורים לשל"ח משכר גבוה יחסית למורים הרגילים. למורי השל"ח לא היה ועד במשך שנים רבות. רק לפני כשנתיים החליטו להתארגן, ובחרו ועד בבחירות חשאיות, שפוקחו על ידי עורך

תשעה שרי חינוך ב-15 שנים; ממציאים את הגלגל בכל פעם מחדש

(המשך מעמ' ראשון)

והמורשת היהודית, הטמונים בירושלים". תוכנית חדשה? לא בדיוק. בשנת 2005 הכריזה לבנת על תוכנית די דומה בשם "בשבילי ירושלים", שמטרתה הייתה לעודד תלמידים לבקר בעיר. ההבדל העיקרי בין שתי התוכניות, מלבד השם הוא, שבתוכנית של לבנת היה כל תלמיד אמור לבקר בירושלים פעמיים במהלך לימודיו במערכת החינוך, ובתוכנית של סער – שלוש פעמים.

כבר בגיליון הראשון של קו לחינוך, מ-22.12.1994, דיווחה אחת מהכתבות הראשיות על הנהגת הצפיה של שיטת הלח"ב – מקצועות ללא חובת בחירה, על ידי שר החינוך דאז, אמנון רובינשטיין. למי שכבר שכח, מדובר בשיטה לצמצום מספר מקצועות החובה לבגרות, מ-7 ל-4, שהונהגה בשנים '95-'98. מידי שנה נערך אירוע טלוויזיוני, במתכונת הדומה להגרלת הלוטו, שבמהלכו הוגרלו ארבעת המקצועות. בשלושת המקצועות האחרים נרשם בתעודת הבגרות הציון השנתי הבית ספרי. לשיטה היו מתנגדים רבים, בעיקר ראשי המוסדות להשכלה גבוהה, שטענו כי הציון הבית ספרי בשלושת המקצועות לא ישקף רמת ידע זהה בבת"ס שונים. שר החינוך הבא, זבולון המר, ביטל את שיטת הלח"ב, ובמקומה הנהיג את שיטת המיקוד, שבמסגרתה הופחת לארבע שביעיות חומר הלימוד לבגרות במקצועות השונים. גם שיטת המיקוד לא נחשבת להצלחה גדולה, ומומחים בתחום החינוך אף טוענים כי היא גרועה לא פחות מקודמתה. כך, למשל, מבקר את השיטה מאמר משנת 2007, של פרופ' דן עמיר, ששימש באותה עת יו"ר ועדת המקצוע במתמטיקה. במאמר, ששמו "בחינות הבגרות – מאין ולאן", מציין פרופ' עמיר, כי שיטת המיקוד מרדדת את בחינות הבגרות, ומונעת את היכולת לשאול שאלות אינטגרטיביות, מכיוון שחלקים מהחומר אינם נכללים בבחינה.

שרי החינוך שמונו בשנים שלאחר מכן פרסמו תוכניות משלהם לשינויים בשיטת הבגרות. כך, למשל, הסתמכה לבנת בתוכניתה על ועדת דברת, שהמליצה לצמצם את מספר מקצועות הבגרות לשמונה – שישה מקצועות חובה ושני מקצועות בחירה. התוכנית לא בוצעה. שר החינוך הנוכחי מציג גם הוא תוכנית לצמצום במקצועות הבגרות, אם כי הפעם במקצועות הבחירה. על פי התוכנית יצמצם מספר מקצועות הבחירה לבגרות בשנים הקרובות ב-25%. דוגמה נוספת להכרזה של שר חינוך על תוכנית הדומה לתוכנית שכבר הוכרזה בעבר על ידי שר חינוך קודם; לאחרונה הכריז סער על תוכנית בשם "נעלה לירושלים". על פי התוכנית כל תלמיד יסייר בירושלים לפחות שלוש פעמים במהלך שנות לימודיו.

שר החינוך ציין: "התוכנית החדשה מקדמת את מדיניות העמקת הזיקה לערכים, למורשת ישראל ולירושלים. התוכנית מהווה הזדמנות לכל תלמידה ותלמיד להיחשף אל אוצרות ההיסטוריה

המולים
ייעוץ למורה

חושבים איתך על הצעד הבא

בדיקת הזכויות המתקדמת בישראל

- בדיקה ממוחשבת לאבחון טעויות בתלושי השכר
- ייעוץ לכדאיות פרישה, שבתון או חלית
- חישובי כדאיות כניסה לרפורמה
- ליווי מתמשך לכל מורה לאחר קבלת הייעוץ
- ייעוץ, הכוונה וליווי לוועדות רפואיות
- מיסוי ליפורשים
- חוות דעת מקצועיות לבתי משפט
- בדיקת תקינות הפנסיה והמענקים
- בדיקת תיק קופות הנמל, ההשתלמות והחיסכון

לבדיקה ופרטים נוספים
www.gmulim.co.il
או התקשרי
1-700-700-215

השבוע; הסלמה במאבק על ראשות ארגון המורים

על רשות הארגון. למי שחשב שמדובר בשני מתמודדים בלבד – רן ארז ודודי פרידמן, החמיר בשבוע האחרון. כך, למשל, מאשים ארז את יריבו, כי הוא שליח של קשר הון-שלטון, שמטרתו היא להנהיג את רפורמת אופק חדש בארגון המורים. "לצורך השלמת המשימה גויסו סכומי כסף חסרי תקדים, גויסו עיתונאים בעלי שאיפות פוליטיות אישיות, גויסו יועצים במאות אלפי שקלים, גויסו פעילים בשכר, גויסו מערכות טלמרקטינג, גויסו יועצים משפטיים, וגויס מועמד צעיר, יפה תואר ובעל לשון חלקלקה – לכל אלו מטרה אחת ויחידה; החלפתי בראשות הארגון וסלילת הדרך ל'אופק חדש'", כותב ארז במכתב לחברי הארגון.

פרידמן מצדו מציין בפנייתו לחברי הארגון; "ברגעים אלו ממש המורים מממשים את זכותם ולוקחים אחריות על עתידם על ידי מעורבות בבחירות, רובם בפעם הראשונה מאז הגיעו להוראה. רובנו כלל לא הכרנו את האפשרות הזאת, ולא ידענו על קיומן של הבחירות. למרות ההשמצות של רן ארז, בזכות הפעילות הבלתי פוסקת שלנו, שהתאפשרה, בין השאר, תודות לתרומות שגייסנו, יש לכולנו לראשונה הזדמנות אמיתית להשפיע". בתגובה להאשמות כי מסע הבחירות שלו ממומן על ידי אנשי הון, מציין פרידמן; "הוצאתי בשנתיים האחרונות על הקמפיין 174,000 ש"ח מכיסי הפרטי".

כידוע, המפקח על הבחירות בארגון המורים, דן ארבל, קבע כי ארגון המורים יפיץ לכל חבריו את תעמולת הבחירות של המתמודדים

לא בא לידי ביטוי, מסכמת פלוטין.

יש לצייין, כי חלק ניכר מהמועמדים מדגישים בתעמולת הבחירות שלהם את הצורך בשינוי שיטת הבחירות בארגון. כך, למשל, כותבת שוש פלוטין, כי בבתי"ס, נבחרים רק הצירים לוועידה, שאין להם כלל זכות בחירה לראשות הארגון. לדבריה, רק ל-53 הצירים שייבחרו כחברי מועצת הארגון מאוחר יותר, תהיה אפשרות לבחור בהנהלת הארגון וביו"ר. כל שאר נציגי בתי"ס "הולכים הביתה". "הבחירות כפי שהן כיום לא דמוקרטיות, משום שקולו של כלל ציבור המורים לא בא לידי ביטוי", מסכמת פלוטין.

סער למסיימי המחזור הראשון להסבת גמלאי צה"ל להוראה; "המעבר מהצבא לחינוך הינו טבעי"

את המחזור הראשון בתוכנית סיימו 35 בוגרים, ש-29 מהם כבר מלמדים השנה. מרבית הבוגרים מלמדים בבתי"ס על יסודיים ומקצתם – במוסדות אחרים. כך, למשל, אחד ממסיימי המחזור עובד כמורה לאזרחות בבית כלא בשרון ושניים נוספים משמשים כמורים לאזרחות ומדעי המחשב במוסד לעבריינים צעירים. עוד נמסר מהמכללה, כי בוגרי המסלול הם בעלי תואר אקדמי אחד לפחות, וגילם הממוצע הוא 45. השנה החל המחזור השני של התוכנית, שבו עלה מספר הנרשמים בכ-50%.

בטקס התקיים רב-שיח בהשתתפות בוגרי התוכנית, בנושא "חושבים ומדברים על שנת ההוראה הראשונה". מארק בבוט, אחד מהבוגרים, המלמד השנה היסטוריה ואזרחות בבי"ס עירוני א' במודיעין, ציין כי ההוראה היא התפקיד הקשה, התובעני והחשוב ביותר שבו עסק עד כה.

ממכללת בית ברל נמסר, כי מטרת התוכנית היא להכשיר כוח אדם איכותי להוראה, במיוחד במקצועות שבהם מורגש מחסור במורים, כמו מתמטיקה, פיזיקה ואזרחות והיסטוריה.

השבוע התקיים במכללה האקדמית בית ברל טקס סיום המחזור הראשון של תוכנית ההסבה להוראה לגמלאי צה"ל מטעם ארגון "צוות" – אגודת גמלאי שירות הקבע בצה"ל. תוכנית ההסבה התקיימה במסגרת המסלול להכשרת אקדמאים להוראה בחינוך העל יסודי. בטקס השתתפו שר החינוך, גדעון סער, ראש אגף כוח אדם בצה"ל, האלוף אבי זמיר, יו"ר צוות, ד"ר ברוך לוי, נשיאת מכללת בית ברל, פרופ' תמר אריאב, מנהל האגף להכשרת עובדי הוראה, נוח גרינפלד, והבוגרים. את הטקס הנחתה ראש ביה"ס לחינוך במכללה, ד"ר תילי וגנר.

שר החינוך אמר בטקס, כי המעבר מהצבא לחינוך הינו טבעי, מכיוון ששני התחומים קריטיים לחוסנה של המדינה. סער הוסיף, כי המיומנויות שנרכשו בצבא, יסייעו לבוגרי התוכנית להוביל גישה אחרת במערכת החינוך כלפי התלמידים ולעצב את הדור הבא של המפקדים.

האלוף זמיר ציין, כי מערכת ההוראה מקבלת מפקדים מצוינים. לדבריו בכוננתו להרחיב את היקף התוכנית להסבת גמלאי צה"ל להוראה.

משה"ח מבקש להסדיר את פעילות העמותות המפעילות מתנדבים במוסדות החינוך

ותגבור לימודי, פעילויות העשרה, שיפור האקלים החינוכי – למשל באמצעות הפעלת פינות התרגעות בבתי"ס, תהליכי גישור, חונכות אישית ופעילות במסגרות חוץ בית ספריות. לתוכנית תוקם ועדת היגוי, שתהיה אחראית לגיבוש המדיניות בנושא ההתנדבות במערכת החינוך, דרכי יישומה, ומעקב ובקרה.

ממשה"ח נמסר, כי לתוכנית יוקם אתר אינטרנט מלווה, שבו תופעל מערכת ממוחשבת ארצית למיפוי ותכנון הצרכים, ליווי ומעקב. המערכת תכלול גם מאגר מתנדבים בחלוקה יישובית ומאגר מתנדבים בחלוקה למוסדות חינוך.

כמו כן יתקיימו הכשרות לצוותי בתי"ס הקולטים מתנדבים, רכזי ההתנדבות ברשויות המקומיות והמפקחים הרשותיים.

נציגים מ-15 עמותות המפעילות מתנדבים במוסדות החינוך, השתתפו השבוע במפגש משותף ראשון שאותו יזמו שר החינוך, גדעון סער, ומנכ"ל המשרד, שמשון שושני. המפגש התקיים במסגרת תוכנית של משה"ח בשם "מתנדבים בחינוך". מטרת התוכנית היא לגבש מדיניות כוללת לגיוס מתנדבים במערכת החינוך ולהפעלתם. המפגש עסק בין היתר בהגדרת הקריטריונים לגיוס המתנדבים ולהכנסתם למוסדות החינוך. את התוכנית מוביל מינהל חברה ונוער.

במפגש הציגה כל עמותה את מאפייניה ואת היקפי הפעילות שלה. מפגש נוסף ייערך ב-9.2.2010 בבית"ס הארצי לעובדי חינוך ונוער בפתח תקווה. על פי התוכנית יוכשרו המתנדבים בתחומים; הוראה

15 השנים האחרונות במערכת החינוך; אין חדש תחת השמש?

פילוסופים חינוכיים חוזרים וטוענים כי מהיום שהומצא המוסד הקרוי בית ספר ועד ימינו אלו הוא לא השתנה. המתכונת של כל בתי"ס בכל העולם דומה; עדיין עומדים מורים מול הכיתה, כשלוח וגיר משמשים כלי העבודה העיקריים שלהם. בדקנו טענה זו לאורך 15 השנים שקו לחינוך קיים. בעיקרון – צודקים הפילוסופים החינוכיים. אבל מבט חוקר ומעמיק יותר שלנו, מראה כי חלו שינויים. לא מהותיים, שינויי גוונים אולי. עדיין המורים עומדים מול הכיתה, אבל כיום "עוטפת" את מערכת החינוך שכבה של אנשי מקצוע, שמסייעים למערכת להיות קצת אחרת. אלה מסייעים בעיקר "בשוליים"; בהפסקות, בימי כיף, בחינוך הבלתי פורמאלי, בטקסים, בשיעורי חינוך ועוד. אספנו עבורכם כמה אנשי מקצוע יוצאי דופן, שמעניקים כיום למערכת החינוך שירותים שונים. **גזרו ושמרו;**

■ **פיתום ועוד** – דניאלה הדסי היא פיתום טיפולי, שעובדת בעיקר עם תלמידים המאושפזים בבתי חולים. הדסי גם מנצלת את המיומנות שלה לסיוע לתלמידים בעלי קשיים שונים. הדסי מדברת מהבטן מבלי להניע את השפתיים ומסתייעת ליצירת קשר עם התלמידים בבובה. עבודת המאסטר של הדסי עוסקת

עבודת המאסטר של הדסי עוסקת בבובה כמתווכת טיפולית. לדבריה; הילדים רואים בבובה דמות לא מאיימת ואהודה.

בבובה כמתווכת טיפולית. לדבריה; הילדים רואים בבובה דמות לא מאיימת ואהודה. הם מלטפים אותה ונפתחים לשוחח על הנושאים הקשים ביותר. הדסי מגיעה למחלקות בבתי חולים שם מאושפזים תלמידים חולים, לסדנאות בבתי ספר, להרצאות ומופעים.

הדסי מיוצגת על ידי חברת ארגמן הפקות, טל'; 050-5763297
 ■ **תיאטרונוער** – תיאטרונוער עוסק בנושאים חברתיים, ערכיים וחינוכיים. תיאטרונוער הוקם לפני 15 שנה על ידי לביאה קסטרו, אשת חינוך בעלת תואר בתיאטרון. קסטרו הקימה תיאטרון שעוסק במגוון הדילמות שמטרידות את בני הנוער. במהלך המפגש עם התלמידים מציגים השחקנים דילמה מסוימת, תוך שימת דגש על יצירת דיאלוג עם הקהל. פסיכולוג בכיר, שהוכשר במיוחד, מנחה את הדיאלוג שנוצר, תוך כדי הפנייתו לכיוון של פתירת הקונפליקט המועלה. באמצעות השימוש בדרמה, יוצרת קסטרו כלי עבודה יוצא דופן, להעברת תכנים לימודיים או חינוכיים, המעוררים הזדהות ועוצמה רגשית. נושאים כמו מניעת אלימות, סמים, בעיות זהות, חיזוק הסמכות המורית ועוד, הם חלק מהתכנים המועלים. טל' תיאטרונוער; 03-5471040

■ **אקולוגיה אופטימית** – רוצים להקים גינת ירק בביה"ס? לבנות באדמה? לעשות שימוש בחומרים ממוחזרים ליום איכות הסביבה? צבי ניר מעביר סדנאות באקולוגיה מעשית לבתי"ס. ניר גם מרצה על מושגים בסיסיים באקולוגיה, בליווי צילומים מרחבי העולם, כשהדגש הוא על דרכים מעשיות לשינוי הסביבה הקרובה והגלובלית.

צבי ניר, טל'; 050-8535245

■ **סיוע לתלמידים עם בעיות קשב וריכוז** – אוטנגו היא מערכת ממוחשבת לאימון נוירו-קוגניטיבי. המערכת מאפשרת לשפר באופן משמעותי קשב, ריכוז, מיקוד, זיכרון, מהירות תגובה ויכולת ארגון. בסיועה ניתן להפחית היפראקטיביות ואימפולסיביות. מחקר שנערך בבית החולים שערי צדק הצביע על כך שהמערכת מפחיתה תסמיני ADHD בכ-95%. השימוש בתוכנה מתבצע בביה"ס ובבית. אוטנגו מומלצת על ידי משרד החינוך.

לפרטים, טל'; 09-9511515

■ **מצגת בקלי קלות** – ובלו מחשבים וההתפתחות שחלה בתחום

זה אי אפשר. אבל לא נעסוק בעוד חומרה או לומדה למערכת החינוך, אלא בכלים שממש יכולים לסייע לעבודת ביה"ס. קחו למשל את ספר המחזור. כמה משאבים הושקעו בעבר בהכנת הספר, באיסוף החומר, בהפקה, בהורדה לדפוס, ועוד. חברת מצגת בקלי קלות מתמחה בהכנת ספרים דיגיטאליים למערכת החינוך. את ספר המחזור הרגיל מציעה החברה על גבי דיסק, שיכול להכיל מידע על עד 600 תלמידים. ספר המחזור יכול להיות מחולק לפולדרים לפי כיתות, להכיל קבצי וידיאו ואודיו ועוד. ספרים

חברת מצגת בקלי קלות מתמחה בהכנת ספרים דיגיטאליים למערכת החינוך. את ספר המחזור הרגיל מציעה החברה על גבי דיסק, שיכול להכיל מידע על עד 600 תלמידים.

דיגיטאליים יכולים לשמש גם כמתנות פרידה למורים שפורשים, או לנושא לימודי ייחודי. לפרטים, טל'; 052-6770011

■ **כלבים בבית הספר** – העלאת המודעות לבעלי חיים מתאפשרת עם המפגש איתם ולא לכל ילד יש הזדמנות כזו. גל רויטשטיין בחר לפתח מיזם לבתי"ס, שמתמקד בהיכרות עם כלבים. במסגרת המיזם מגיע לביה"ס צוות שכולל מאלף כלבים, מטפלים בעזרת בעלי חיים ומציגת כלבים מקצועית, יחד עם ארבעה כלבים. במפגש מסבירים לתלמידים כיצד ניגשים לכלב, כיצד כלבים

במפגש מסבירים לתלמידים כיצד ניגשים לכלב, כיצד כלבים "בודקים" אנשים, את עקרונות האילוף ועוד.

"בודקים" אנשים, את עקרונות האילוף ועוד. רויטשטיין מציין כי הכלבים מתקבלים באהבה על ידי התלמידים, שגם מאוד נהנים מהפעילות המוצעת.

לפרטים, טל'; 052-3308908

■ **כיצד לשבת על כיסא** – ארגוטיים עוסקת בקידום בריאותו של הילד והאדם הבוגר בעזרת פעילות ארגונומית. החברה מתמחה בעיצוב ארגונומי של עמדת המחשב והכיתה, ובהטמעת הרגלי יציבה בריאים בביה"ס. מפעילויות החברה; הרצאות לתלמידים ולמורים, ימי בריאות ארגונומיים, הרצאות להורים, מתן יעוץ לסידור נכון של סביבת העבודה ועוד. צביקה כץ, העומד בראש החברה, מציין כי הדרכה ארגונומית יכולה לסייע לתלמידים לשמור על קשב וריכוז גם אחרי שעות לימוד רבות, היא תורמת לשיפור המוטוריקה העדינה, ומסייעת לשיפור היציבה וחיזוק מערכת השלד והשרירים.

לפרטים, טל'; 03-5322830

■ בהרצליה; שיעורי מעבדה במדעים בלמידה מרחוק – בהרצליה מועברים השנה חלק משיעורי המעבדה בפיזיקה וכימיה בחטיבות הביניים בלמידה מרחוק. השיעורים מונחים בשידור חי ממרכז המדעים היישובי, באמצעות רשת האינטרנט. הפרויקט נערך ביוזמת מרכז המדעים ובשיתוף העירייה. הניסוי של הפרויקט התקיים אשתקד במקצוע הפיזיקה. בניסוי השתתפו שלוש חטיבות ביניים בעיר. מהעירייה נמסר, כי הניסוי זכה לשבחים רבים בקרב תלמידים ומורים. בעקבות הצלחת הניסוי, הורחב הפרויקט השנה לכל חטיבות הביניים בעיר. במסגרת הפרויקט צופים התלמידים, באמצעות מחשב ומקרן, בשיעורי המעבדה שמלמדת "המורה המקוונת" ממרכז המדעים. כל שיעור מתחיל בחזרה קצרה על החומר התיאורטי. אחר כך מדגימה המורה את הניסוי. לאחר מכן מבצעים התלמידים את הניסוי בעצמם. במהלך השיעור שואלים התלמידים את המורה שאלות לגבי הניסוי באמצעות צ'ט, ומקבלים עליהן תשובות בזמן אמת. כמו כן עונים התלמידים לשאלות אמריקאיות. המורה מציגה לתלמידים היסטוריה של התשובות, שהיא דיאגרמה המתארת את התפלגותן. בתי"ס שזקוקים לציוד מסוים לביצוע הניסוי מקבלים אותו ממרכז המדעים.

לדברי מנהל מרכז המדעים, אריאל כהן, נושאי הניסויים נקבעו בשיתוף עם רכזות המדעים בבתי"ס, מפקחת המדעים, ורדה רודן, ורכזת פיזיקה וכימיה במרכז המדעים, צביה קנמוני, שאף פיתחה את תכני השיעורים ומנחה את רובם. את התשתית הטכנולוגית לפרויקט מספקת למרכז המדעים קבוצת סלע. לדבריו, כל שכבה בחטיבות הביניים בהרצליה מקבלת 12 שעות מעבדה בלמידה מרחוק, העוסקות בשלושה נושאים.

כהן מציין, כי בשבועות האחרונים השתתפו כ-400 תלמידים מחטיבות הביניים בעיר בשיעורים של שיעורי מעבדה בנושא כימיה אורגנית. את שני השיעורים האחרונים העבירה מנהלת אגף החינוך בעירייה, ד"ר מיכל רותם, שהיא ד"ר לכימיה.

השנה הצטרף לפרויקט הלמידה מרחוק גם תיכון הנדסאים, המעביר במסגרתו שיעורים במתמטיקה. את השיעורים מנחה צבי ליבר, מורה ותיק למתמטיקה מהתיכון. לדבריו, בעתיד הקרוב מתוכנן להרחיב את הפרויקט גם לתיכונים נוספים בעיר.

■ בכפר הנוער נפתחה שלוחה של האקדמיה למוזיקה ולמחול – בכפר הנוער בן שמן נפתחה שלוחה של "האקדמיה למוזיקה ולמחול". זוהי השלוחה הראשונה של ביה"ס מחוץ לירושלים.

במסגרת הפרויקט מלמד את תלמידי כפר הנוער מבוא למוזיקה מרצה מהאקדמיה למוזיקה ולמחול. כמו כן מלמדים סטודנטים מצטיינים, משנים ג' ו-ד' באקדמיה תלמידים מכפר הנוער שיעורים אישיים בכלי נגינה שונים. בבן שמן גם מוקמת בימים אלו תזמורת תלמידים.

הפרויקט נחנך לאחרונה רשמית בקונצרט, שערכה תזמורת האקדמיה בפני תלמידי בן שמן. בחודש הבא כבר מתוכנן להתקיים בכפר הנוער קונצרט משותף של התלמידים והסטודנטים מהאקדמיה. הפרויקט מתקיים בתמיכת קרן רש"י והמועצה האזורית חבל מודיעין.

■ תלמידי מגמת הביולוגיה נפגשו עם מנתח לב ומושתל לב – תלמידי מגמת הביולוגיה בקריית החינוך אורט ליבוביץ' בנתניה למדו בשבוע שעבר על הלב. במסגרת השיעורים בנושא זה נפגשו התלמידים עם מנתח הלב, ד"ר אהוד רודיס, מבית החולים הדסה עין כרם. ד"ר רודיס הרצה בפני התלמידים על ניתוחים לתיקון פגמים במסתמי הלב, ניתוחי מעקפים, צנתורים

מביה"ס נמסר, כי בסביץ' ריתק במשך שעתיים את התלמידים בסיפורו האישי על ליבו שכשל, על הניתוח שעבר והחיים החדשים שזכה בהם.

וניתוחים להשתלת לב. כמו כן הציג מנתח הלב בפני התלמידים מצגת ובה תמונות מחדר הניתוח, והראה להם מסתמים, קוצבי לב ולב מלאכותי. לאחר ההרצאה שאלו התלמידים את ד"ר רודיס שאלות מקצועיות ושאלות אישיות, למשל "כיצד הוא מרגיש כאשר ניתוח אינו מצליח ומסתיים במות החולה?"

ימים אחדים לאחר מכן, נפגשו תלמידי המגמה עם מושתל הלב בני בסביץ', שבחזהו הושתל לב לפני 12 שנה. מביה"ס נמסר, כי בסביץ' ריתק במשך שעתיים את התלמידים בסיפורו האישי על ליבו שכשל, על הניתוח שעבר והחיים החדשים שזכה בהם. בסביץ', בן 66, גם סיפר לתלמידים כי הוא מייצג את ישראל בתחרויות שחיה באולימפיאדה למושתלי לב, ועודד אותם לחתום על כרטיס "אדי" להשתלות איברים, כשהיו בני 17.

מאורט ליבוביץ' נמסר, כי פגישות מיוחדות אלה הן חלק מתוכנית הלימודים של מגמות המדעים בביה"ס.

חינוך מיוחד

■ תוכנית הכנה לצה"ל לתלמידי החינוך המיוחד – תלמידי כיתות י"א ו"ב בתיכון לחינוך מיוחד עמק יפה, במועצה האזורית גלבע, משתתפים בתוכנית הכנה לצה"ל. ממחוז צפון נמסר, כי הנהלת ביה"ס מייחסת חשיבות רבה להכנת התלמידים לקראת שירות משמעותי בצה"ל, המסייע להם להשתלב בחברה. תוכנית ההכנה לשירות הצבאי בביה"ס נפתחה לאחרונה ביום ספורים בעקבות לוחמים ברמת הגולן. היום החל בביקור בתל פאחר, שבו שמעו התלמידים הסברים מחילי חטיבת גולני על הקרבות שהתנהלו באזור במלחמת ששת הימים. התלמידים הביעו עניין בהסברים ושאלו שאלות רבות את החיילים המדריכים. לאחר מכן סיירו התלמידים בתעלות ההגנה של המוצב שבאתר ונכנסו לבונקרים. בהמשך היום ביקרו התלמידים בקצרון, שבה צפו במופע האור-קולי "קסם הגולן", המתאר את רמת הגולן ויישוביה. כמו כן ביקרו התלמידים בתערוכת חילות צה"ל. התלמידים סיירו בביתני החילות בתערוכה, שמעו הסברים על החילות השונים וצפו באמצעי הלחימה שלהם.

בסיום היום צפו התלמידים במופע של להקה צבאית. **■ תלמידי מגמת המלונאות מספקים שירותי הסעדה** – בביה"ס העמלני קורצ'אק בחיפה, השייך לחינוך המיוחד, לומדים תלמידים בגילאי 21-13, בעלי פיגור קל. לאחרונה נערך בביה"ס ביקור של ראשי מערכת החינוך בעיר. במהלך האירוע התכבדו האורחים במטעמים, שאותם הכינו תלמידי מגמת המלונאות בביה"ס. מערייית חיפה נמסר, כי מנהלת השירות הפסיכולוגי במינהל החינוך, ענת רוטנברג, שהשתתפה בביקור, התרשמה מאוד מאיכות הכיבוד. רוטנברג אף הודיעה כי תשתמש בשירותי ההסעדה של תלמידי המגמה בכל אירוע שאותו יקיים השירות הפסיכולוגי. ואכן, בשבוע שעבר הוזמנו התלמידים להכין כיבוד קל ליום עיון שערך השירות הפסיכולוגי. משתתפי יום העיון התפעלו מרמת הכיבוד שהוגש בהנחיית רכזת המגמה, ציפי מושקוביץ. בעקבות ההצלחה אישרה העירייה לביה"ס להעניק שירותי הסעדה מקצועיים לכל דורש.

■ **תלמידי תיכון גילי בכפר סבא אירחו את תלמידי בי"ס כפר סאלם** – תלמידי שכבת י' בביה"ס העל יסודי בכפר סאלם, שבמועצה המקומית מעלה עירון, התארחו בשבוע שעבר בתיכון גילי בכפר סבא. בתחילת המפגש התכנסו האורחים ומארחיהם באודיטוריום של התיכון, והאזינו לברכות מפי מנהלי שני בתי"ס. כמו כן בירך את האורחים בערבית אחד מתלמידי השכבה. מביה"ס נמסר, כי הברכה, שחברה בסיוע המורות לערבית בביה"ס, זכתה למחיאיות כפיים סוערות של התלמידים משני בתי"ס. לאחר מכן סעדו התלמידים ארוחת בוקר משותפת עשירה, שאותה הכינו תלמידי השכבה מתיכון גילי.

בהמשך היום נחלקו התלמידים לקבוצות, בהן נערכה פעילות חברתית להעמקת הקשרים האישיים. את הפעילות הנחו יועצות תיכון גילי. את היום חתם ביקור משותף בבית הכנסת "נר קדושים" בכפר סבא. במהלך הביקור האזינו התלמידים להסברים על המנהגים ודרכי התפילה המאפיינים את הדת היהודית. מתיכון גילי נמסר, כי האורחים גילו עניין רב בהסברים ושאלו שאלות. ביקור הגומלין של תלמידי כפר סאלם נערך בעקבות ביקור שערכו לאחרונה תלמידי כיתת המדעים מתיכון גילי בביה"ס בכפר סאלם. במהלך הביקור בכפר סאלם גם התארחו תלמידי כיתת המדעים במסגד, ונפגשו עם הקאדי.

■ **"המלאכיות" לימדו זהירות בדרכים את תלמידות בתי"ס היסודיים** – עמותת אור ירוק ורשת עמל מפעילות בביה"ס הרב תחומי למדעים ואומנויות בחדרה פרויקט בשם "מלאכיות", המיועד לבנות בלבד. בפרויקט השתתפו תלמידות משכבה י"ב. מטרת הפרויקט היא לגייס את הנערות להיות מחויבות לשמירת הזהירות בדרכים, ולשכנע את חבריהן לנהוג

במסגרת הפרויקט עוברות התלמידות הכשרה, שבמהלכה הן רוכשות כלים לחיזוק הדימוי העצמי והמעמד החברתי שלהן.

בזהירות ולא לנהוג לאחר שתיית אלכוהול. כיוון שנשים מעורבות פחות בתאונות מגברים, בעיקר בגילאים הצעירים, נבחרו הבנות להוביל את הפרויקט. במסגרת הפרויקט עוברות התלמידות הכשרה, שבמהלכה הן רוכשות כלים לחיזוק הדימוי העצמי והמעמד החברתי שלהן. בבסיס הפרויקט עומדת ההנחה, שבנות אסרטיביות ופופולאריות, המחויבות לשמירת הזהירות בדרכים, יצליחו לשכנע בעת הצורך את חבריהן למתן את התנהגותם בכביש.

בשבוע שעבר העבירו בוגרות ההכשרה סדנאות בנושא הזהירות בדרכים לתלמידות כיתות ו' בבתי"ס היסודיים אור לטף וצפרירים בחדרה.

בסדנאות הסבירו התלמידות על החובה לחגור חגורת בטיחות בעת הנסיעה ומשמעותה. במהלך הסדנאות שיתפו תלמידות בתי"ס היסודיים את התלמידות הבוגרות באירועים אישיים שקרו להן או לבני משפחותיהן במהלך נסיעה. בהמשך הפעילות חתמו תלמידות כיתות ו' על אמנה, שבה הן מתחייבות להשתתף במאמץ להפחית את תאונות הדרכים. רבות מהתלמידות הצעירות גם ביקשו להצטרף בעתיד לפרויקט מלאכיות. בתום הפעילות קיבלו משתתפות הסדנאות מדבקות, שעליהן מוטבע

סמל המלאכיות.

■ **התלמידים פיתחו מטרייה מאירה וערכת הפעלה לספרי ילדים** – קבוצה של תלמידים מכיתה י' בבי"ס עמל עפולה פיתחו לאחרונה מטרייה מאירה. המטרייה, שנקראת "מטרייה-לי", היא למעשה מטרייה חשמלית, המכילה מערכת תאורה. כאשר לוחצים על כפתור במטרייה נדלק מעגל אור, המאיר את הדרך לנושא אותה.

קבוצת תלמידים אחרת פיתחה ערכת הפעלה לספרי ילדים בשם "סיפור לי". מטרת הערכה היא להפוך את חוויית הקריאה או ההאזנה לסיפור לתלת ממדית. באמצעות הערכה יכול הילד להפעיל את הדמויות או החפצים המתוארים בעלילת הסיפור. מביה"ס נמסר, כי לאחרונה הציגו התלמידים את הסיפור "מעשה בחמישה בלונים", מאת מרים רות, באמצעות הערכה שפיתחו, וזכו לתשואות המאזינים.

את שני המוצרים פיתחו תלמידי מגמת צילום וידאו ועריכה, המייצגת את ביה"ס בפרויקט בינלאומי ליזמות של ארגון נפטי (NFTE) האמריקני. הארגון עוסק בהכשרה של בני נוער ליזמות עסקית. במסגרת הפרויקט מוקנים לתלמידים כלים בסיסיים להקמת עסק ולניהולו בנושאים; חשיבה יצירתית, פיתוח רעיון, ניתוח הזדמנות, שיווק, פרסום וניהול עסקי. הפרויקט גם מפתח אצל בני הנוער ערכים של עצמאות כלכלית, מסחר הוגן וקהליות. הפעילות בפרויקט כוללת לימודים עיוניים וסימולציות, המסייעים לתלמידים להעלות רעיונות למוצרים. בשנה שעברה זכתה קבוצת תלמידים מביה"ס במקום הראשון בתחרות ארצית ליזמות עסקית לבני נוער. התלמידים יצגו את ישראל בתחרות עולמית בתחום זה, שנערכה בבולגריה, וזכו במקום הראשון. גם השנה יציגו קבוצות של תלמידים מביה"ס את מועמדותן לתחרות הארצית. קבוצת היזמים שתזכה בתחרות הארצית, תייצג את ישראל בתחרות העולמית, שתתקיים בקיץ הקרוב בניו יורק. תוכנית נפטי מופעלת בבי"ס עמל חדרה בסיוע עמותת אשלים-ג'וינט, הבנק הבינלאומי וארגון מתן.

■ **משלחות מהתיכונים בירושלים השתתפו בכנס "מודל**

האו"ם" – בשבוע שעבר התקיים בירושלים כנס תוכנית "מודל האו"ם" (IMUN). בכנס השתתפו משלחות תלמידים ממרבית התיכונים בעיר. בטקס הפתיחה של הכנס נשאו דברים סגן שר החוץ, דני אילון, וראש עיריית ירושלים, ניר ברקת.

כנס מודל האו"ם מתקיים כשיתוף פעולה של מנח"י, משרד החוץ, הקרן לירושלים, האוניברסיטה העברית ותיכון ליד"ה. הכנס מתקיים זו השנה הרביעית.

במסגרת הכנס נחשפים התלמידים לפעילות הדיפלומטית של האו"ם, באמצעות השתתפות בסימולציות של דיוני הארגון. במהלך הדיונים עוסקים התלמידים בנושאים המרכזיים שעל סדר היום העולמי.

בתי"ס המשתתפים בתוכנית הם; בוואר, קשת, מכללת אורט, הרטמן בניים והרטמן בנות, אוולינה דה רוטשילד, בית חינוך, רנה קאסן, זיו, סליגסברג, מקיף גילה, אור תורה בנות וליד"ה. כל בי"ס שלח לכנס משלחת של תלמידים, שייצגו מספר מדינות החברות באו"ם.

הכנס נערך בסיוע תוכנית חינוכית, שהחלה בראשית שנת הלימודים. במסגרת התוכנית למדו התלמידים על עבודת האו"ם. במהלך ההכנה לכנס נפגשו חברי המשלחות עם מומחים ממשרד החוץ ומהאקדמיה, ולמדו על עבודת האו"ם.

■ **עובד מצטיין** – מנהל ביה"ס העל יסודי בכפר הנוער הדתי הודיות שליד טבריה, יחיאל שטרית, זכה החודש בפרס "העובד המצטיין" לשנת 2009 של עיתון ידיעות אחרונות.

בנימוקים להענקת הפרס מצוין, בין היתר; "שטרית מבצע תפקידו במסירות, מצליח להביא את תלמידיו להישגים לימודיים, חינוכיים וערכיים גבוהים, ומכשיר את חניכיו לקראת שירות משמעותי בצה"ל מתוך אהבת העם והמולדת".

שטרית החל לעבוד בהודיות לפני 37 שנה כמדריך. לאחר מספר שנים התמנה שטרית למנהל פנימיית הכפר, ומזה 25 שנה הוא משמש כמנהל ביה"ס.

שטרית הוא חבר צוות כפר הנוער הודיות הרביעי הזוכה בפרס העובד המצטיין; בפרס זכו במהלך השנים העובדת הסוציאלית, לייקה קופלוביץ', ואקונומית הכפר, אסתר לנגל, שפרשו מאז לגמלאות, ומרכז המשק ורכז מגמת מדעי החיים, שמואל סבג.

מחוז צפון

■ **דיאלוג מתמיד** – ביה"ס היסודי אלנואר במסעדה זכה בפרס החינוך הארצי למוסדות חינוך לשנת 2009. על כך הודיעה לאחרונה ועדת השיפוט של הפרס למנהלת המחוז, אורנה שמחון. את ביה"ס, השייך למגזר הדרוזי, מנהלת נעימה ספדי.

בנימוקי הוועדה להענקת הפרס מצוין, כי בביה"ס קיימת תרבות ארגונית המבוססת על תהליכים של דיאלוג מתמיד, למידה משותפת והבניית ידע. כמו כן מציינת הוועדה את שיתוף הפעולה בין המורים בביה"ס, שמפתחים ביחד תוכניות לימודים רב תחומיות. הוועדה גם משבחת את שיתוף הפעולה של ביה"ס עם ההורים והקהילה.

מחוז מרכז

■ **הפחתת האלימות** – באשכול הפיס בטירה נערך ביום חמישי שעבר יום עיון בנושא הפחתת האלימות בבתי"ס במגזר הערבי. יום העיון נערך במסגרת יוזמה משותפת של מחוז מרכז, ראשי הרשויות המקומיות במגזר הערבי במחוז ומשטרת ישראל. מטרת היוזמה היא להפחית את אירועי האלימות במגזר הערבי בכלל ובבתי"ס בפרט.

בכנס השתתפו מנהלת המחוז, סולי נתן, והנהלת המחוז, ראשי הרשויות המקומיות במגזר הערבי וראשי הרשויות המקומיות

שבהן מתגוררת אוכלוסייה מעורבת במחוז, נציגי משטרת ישראל ומנהלי בתי"ס.

בכנס נשאו דברים מנהלת המחוז, ראש עיריית טירה, עו"ד מאמון עבד אלחי, מפקד מחוז מרכז במשטרת ישראל, ניצב ניסים מור, מרכז הפיקוח על המגזר הערבי במחוז, טארק אבו חג'לה, ומפקדי תחנות המשטרה ביישובים הערביים במחוז.

כמו כן הרצו ביום העיון עו"ד לואי מנסור, בנושא "התייחסות ההלכה המוסלמית לתופעת האלימות", ומנהל מכון מסאר למחקר חברתי, ד"ר חאלד אבו עסבה, בנושא "תופעת האלימות בבתי"ס הערביים". ביום העיון גם התקיים פאנל בהשתתפות ראשי היישובים הערביים והמעורבים, שדן במניעת אלימות במוסדות החינוך במגזר הערבי. כמו כן התקיימו ישיבות בנושא זה של צוותי עבודה יישוביים.

מחוז תל אביב

■ **עבודה מעמיקה** – הנהלת תיכון אלון ברמת השרון קיבלה בשבועות האחרונים מכתבים רבים ממפמ"רים, המציינים לשבח את הישגי תלמידי ביה"ס בבחינות הבגרות בשנת תשס"ט. על כך נמסר מביה"ס.

עוד נמסר מביה"ס, כי המפמ"רית לכימיה, ד"ר ניצה ברנע, כתבה במכתבה לביה"ס, שההישגים הגבוהים בבגרות בכימיה מעידים על עבודה מעמיקה ורצינית של המורים ושל התלמידים כאחד.

מכתבי הערכה דומים התקבלו גם מהמפמ"רים לערבית, מדעי המחשב, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ספרות, צרפתית וגיאוגרפיה.

מחוז דרום

■ **אלימות מקוונת** – בגיליון 498 של קו לחינוך התפרסמה כתבה שעסקה בבעיית הפוגענות המקוונת באינטרנט, שהפכה לאחרונה לשכיחה בקרב ילדים ובני נוער. על חומרת הבעיה מעיד אירוע אלימות שהתרחש החודש באילת, שבו היו מעורבים תלמידים מתיכון גולדווטר. מעיריית אילת נמסר, כי במהלך האירוע תקפו שני תלמידים מביה"ס תלמיד מתיכון רבין סמוך לביתו. התלמידים צילמו את התקיפה והעלו את הסרטון לאינטרנט. התלמיד שהותקף נזקק לטיפול רפואי בבית החולים. התלמידים התוקפים הושמו במעצר בית. בתגובה למעשה החליט "פורום אירועי אלימות חריגים במערכת החינוך" בעירייה, בראשותו של ראש

מינהל שח"ק, ד"ר דרורי גניאל, להפסיק את הלימודים בשלושת התיכונים בעיר למשך שעה אחת.

"מדובר באלימות חמורה ורב ממדית – אלימות מקוונת שהפכה לאלימות פיזית קשה, ומהווה אירוע חריג ברמה העירונית", ציין ד"ר גניאל. מסתבר כי התלמידים התוקפים קיימו עם התלמיד הנתקף קשר ברשת חברתית באינטרנט, ואף פרסמו באתר אינטרנט סרטונים שבהם פירוט כיצד הם מתכננים לפגוע בו.

במהלך השעה שבה הופסקו הלימודים, קיימו צוותי התיכונים פעילות הסברה שעסקה באלימות, בכללי הגלישה באינטרנט ובשימוש נאות בטלפון סלולארי. בפעילות הוסבר, בין היתר, כי צילום של תלמידים או מורים ללא רשות, והעלאת הסרטונים לאינטרנט, הם פגיעה בזכויות הפרט.

■ **מציאות** – פרס החינוך המוסדי לשנת הלימודים תשס"ט יוענק לשני מוסדות חינוך במחוז דרום; גן שמח במועצה האזורית מרחבים וביה"ס היסודי ניצני אשכול במועצה אזורית אשכול. על כך החליטה ועדת הפרס הארצית.

בנימוקי ועדת הפרס עולה, כי ביה"ס ניצני אשכול שם דגש על טיפוח האיכויות האנושיות של כל תלמיד, תוך התייחסות ליצירה ואומנות כערך תרבותי, וטיפוח

ביה"ס פועל לצמצום פערים לימודיים, ומציג תוכנית עבודה איכותית לשילוב תלמידי החינוך המיוחד בכיתות הרגילות.

מורשת ישראל ואהבת הארץ. עוד מציינת הוועדה, כי ביה"ס פועל לצמצום פערים לימודיים, ומציג תוכנית עבודה איכותית לשילוב תלמידי החינוך המיוחד בכיתות הרגילות. כמו כן, מטפח בית הספר את המצוינות בקרב התלמידים והמורים, ואף זכה במספר תחרויות ארציות בתחום המצוינות. את ביה"ס מנהלת אושרה שליפר.

הוועדה מציינת, כי גן שמח משמש סביבה לימודית עשירה ומטופחת, המעודדת חשיבה, סקרנות ויצירתיות בקרב התלמידים. בחצר הגן הוקמה סביבה אקולוגית, שבה מבצעים ילדי הגן תהליכים מדעיים. בגן גם מתקיימת פעילות ענפה עם ההורים והקהילה.